

OPCIÓ A

1. Reflexioneu sobre el sentit que té la creació d'un poema de base èpica com *Canigó*, que porta per subtítol *Llegenda pirenaica del temps de la Reconquesta*, en el moment en què s'escriu i sobre el seu valor en el marc de la Renaixença. Indiqueu algunes de les aportacions més significatives que fa aquest poema a la literatura catalana del segle XIX. [3 punts]
2. A través de quins recursos (formals i de contingut) es posa de manifest la ironia en la narració «Conversió i mort d'en Quim Federal»? Quin efecte aconsegueix Salvador Espriu amb l'ús de la ironia en aquesta i altres narracions? [2 punts]
3. Comenteu el següent fragment del capítol xxxviii de *La plaça del Diamant*. Contextualitzeu-lo en l'argument de la novel·la; valoreu-ne el tractament del temps (l'històric, el de la narració), i els recursos lingüístics i literaris presents en el fragment que tenen a veure amb el punt de vista de la narradora.

[3 punts pel contingut; 2 punts per la capacitat d'argumentació i anàlisi, l'ordenació de les idees i la coherència del discurs]

Quan ja feia una bona colla de mesos que treballava a casa l'adroguer de les veges, potser tretze, potser quinze... al cap d'una colla de mesos de deixar-li la casa com una patena, [...] l'adroguer de les veges un dia em va preguntar si els nens anaven a col·legi, i li vaig dir que, de moment, no. I un dia em va dir que la primera vegada que hi vaig entrar a comprar veges, es va fixar amb mi i que també coneixia en Quimet, un noi, va dir, que sempre es quedava al carrer, amb les mans a les butxaques i mirant a totes bandes. [...] I em va dir que no em sabés greu, però que el dia que em va venir al darrere per dir-me si volia treballar a casa d'ell, em va córrer al darrere perquè jo feia una cara que el va deixar encongit i va pensar que me'n passava alguna de molt grossa. I li vaig dir que no em passava res. Que només em passava que havien matat en Quimet a la guerra i que tot era difícil i va dir que ell també havia fet la guerra; i un any d'hospital. Que l'havien collit mig desfet del camp de batalla i que l'havien apedaçat com havien pogut i aleshores em va dir, vingui diumenge a les tres de la tarda. I va afegir que ja pensava que, gran com era, no em faria angúnia d'estar sola amb ell, que ja feia tant de temps que em coneixia.

OPCIÓ B

1. Miquel Martí i Pol manifesta el següent a «La poesia, encara»:

Al costat del plaer estètic, no gens menyspreable per cert, la lectura de poesia no solament permet sinó que incita a aprofundir en el propi coneixement amb una intensitat superior a la de qualsevol altre gènere literari.

A partir d'aquesta afirmació, comenteu el criteri del poeta sobre la relació entre poesia i autoconeixement, pel que fa tant al mateix poeta com al lector de poesia.
[3 punts]

2. De les quatre qüestions següents, assenyalau **l'única resposta** que considereu vàlida per a cada una. Escriviu-la en el quadernet de respostes, anotant-hi el número de la pregunta (2.1, 2.2, 2.3 o 2.4) i, a continuació, la lletra que precedeix la resposta que doneu per vàlida (a, b, c o d). [0,5 punts per qüestió encertada]

2.1. El *Tirant lo Blanc* és

- a) un llibre de cavalleries sobre un heroi català i les seves gestes a Catalunya
- b) una novel·la de cavalleries en què el protagonista aconsegueix recuperar Constantinoble de mans dels turcs
- c) la traducció d'una novel·la de cavalleries anglesa
- d) la prosificació d'una cançó de gesta medieval

2.2. L'epíleg de *Canigó*, «Los dos campanars»,

- a) se situa en el mateix pla temporal dels dotze cants del poema
- b) narra objectivament els efectes inevitables del pas del temps sobre uns monuments arquitectònics
- c) utilitza la destrucció dels dos campanars romànics com a símbol de la pèrdua dels valors cristians de la societat catalana de l'època de Verdaguer
- d) prefigura la desaparició de Catalunya

2.3. Que Natàlia sigui anomenada Colometa, a *La plaça del Diamant*, es deu al fet que

- a) sempre ha tingut moltes ganes de volar
- b) des de sempre li han agradat el coloms
- c) és el nom amb què se li dirigeix en Quimet des que la va conèixer
- d) és el nom familiar amb què s'hi referien els seus pares des de petita

2.4. Les narracions de Salvador Espriu

- a) segueixen el model de la narrativa noucentista
- b) s'inscriuen en el realisme històric dels anys seixanta
- c) s'inspiren en els corrents d'avantguarda anteriors a la Guerra Civil
- d) no són classificables en cap corrent dominant de la narrativa del segle xx

3. Comenteu el següent fragment de l'escena VIII del segon acte de *Terra baixa*. Contextualitzeu-lo i valoreu-lo en relació amb l'argument de l'obra, analitzeu-ne les possibles al·lusions al sentit del títol del drama i els elements que caracteritzen el personatge de Manelic.

[3 punts pel contingut; 2 punts per la capacitat d'argumentació i anàlisi, l'ordenació de les idees i la coherència del discurs]

MANELIC (*subjectant-la, plorant*): Marta! Ai, Marta!... Si jo no et puc matar, no, perquè t'estimo, Marta! T'estimo! I t'estimava des d'allà dalt, al pujar tu, que jo era un grapat de neu que es va fondre mirant-te. I t'he estimat encara més al venir a trobar-te, pobre de mi, davallant a salts, com l'aigua dels cims a ajuntar-se amb l'aigua de la mar, que diuen que és amarganta! Que ho siga, d'amarganta: que ho siga; ella atrau com tu m'atraus a mi; perquè et desitjo i t'estimo, Marta! (*Ella es vol desprendre d'ell amb energia bregant.*) I ara més, ara més; per... perquè no ho sé el perquè, ni em fa el saber-ho! Perquè m'has enganyat potser; perquè he sentit la calor de la teva sang; perquè t'he respirat a tota tu, jo! I mira, per mi no hi ha lleis d'ací baix ni res que m'aturi, que els llamps i les mestralades m'han fet lliure, i vull jo, perquè ho vull, besar-te i mossegar-te fins a l'ànima, i estrenye't en mos braços ofegant-te-hi en ells, confonent en un afany rabiós la mort i la vida, com a home i com a fera, que ho sóc i ho vui ser sempre, home i fera, tot junt, tot, contra de tu i amb tu, i contra tothom de la terra. (*La té a ella en sos braços mig desmaiada. Mira cap a la banda de la cortina i se l'emporta ràpid a l'altra banda en sos braços.*) I ara que me la vinguen a prendre! Ira de Déu! Que vinguen!

MARTA: Déu meu!

MANELIC: Marta, ets meva!